

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611209676
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4611209676.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti odporkyni: T. C., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom E., N. XXX/XX, t. č. Domov dôchodcov Topoľčany, P. O. Hviezdoslava 66, o zaplatenie 1.977,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 12. 11. 2012 č. k. 5C/38/2012-71, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej - vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania p o t v r d z u j e so zmenou týkajúcou sa splatnosti pohľadávky tak, že povoľuje odporkyni zaplatiť dlžnú sumu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 30 eur vždy do 20-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.229,22 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 08. 10. 2009 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti o zaplatenie istiny nad sumu 1.229,22 eura, zmluvného úroku 486,34 eura, poplatku za výber z bankomatu vo výške 51,95 eura, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí vo výške 5,31 eura, zmluvnej pokuty vo výške 13,10 eura, sankčného úroku vo výške 1,45 eura, mesačného poplatku za vedenie účtu vo výške 20,88 eura zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 22. 01. 2007 uzatvorili účastníci konania úverovú zmluvu, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 10.000,-Sk (331,94 eura). Odporkyňa sa úver zaviazala splácať v 24 mesačných splátkach po 599,-Sk (19,88 eura), pri ročnej percentuálnej miere nákladov 44,80 %. Poukázal na dolnú časť úverovej zmluvy, kde odporkyňa podpísaním úverovej zmluvy zároveň uzatvorila zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. s úverovým rámcom a mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v Úverových podmienkach, v hlave 8 a 9 a zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že odporkyňa podľa splátkového kalendára mala čerpať z úverového rámca sumu 1.398,47 eura, ktorú nevrátila navrhovateľovi. Bola jej doručená kreditná karta č. 527449101477489. PIN kód jej bol zaslaný prostredníctvom R. dňa 27. 11. 2007 zásielkou do vlastných rúk. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi posúdil ako spotrebiteľský úver podľa § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a aplikoval naň ust. § 52 ods. 1-3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako i Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Konštatoval, že navrhovateľ vyvodzuje

nárok zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú účastníci uzatvorili súčasne podpisom úverovej zmluvy s tým, že odporkyni vzniklo právo na poskytnutie revolvingového úveru prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových podmienkach. Takýto odkaz na zmluvné podmienky i v prípade porušenia podmienok označil za neakceptovateľný a rozporný s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko navrhovateľ núti odporkyňu, aby sa súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj pod tú časť predtlaču listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. V tejto súvislosti uviedol, že odporkyňa v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlaču predloženej listiny konala nevedome. Zároveň vyslovil pochybnosť, či mala odporkyňa vôbec reálnu možnosť oboznámiť sa so znením úverových zmluvných podmienok a zároveň pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie a nie sú veľmi viditeľné voľným okom. Opierajúc sa o ust. § 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch dospel k záveru, že navrhovateľ vnútil odporkyni zmluvu o revolvingovom úvere bez toho, aby s ním uzatvorila osobitnú zmluvu, čím nebola dodržaná zákonom stanovená forma, a preto je takýto právny úkon neplatný podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V intenciách ust. § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka preto navrhovateľovi vznikol nárok požadovať od odporkyne vydanie bezdôvodného obohatenia, a to na základe plnenia z neplatného právneho úkonu (absencia individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí požadovaných ust. § 4 ods. 2, 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom) vo výške plnenia, t. j. v sume 1.229,22 eura. Navrhovateľovi priznal i úrok z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vo výške 9 % ročne od 08. 10. 2009 do zaplatenia. Konanie v časti o zaplatenie istiny nad sumu 1.229,22 eura, zmluvného úroku 486,34 eura, poplatku za výber z bankomatu vo výške 51,95 eura, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí vo výške 5,31 eura, zmluvnej pokuty vo výške 13,10 eura, sankčného úroku vo výške 1,45 eura, mesačného poplatku za vedenie účtu vo výške 20,88 eura zastavil podľa § 96 ods. 1, 2 OSP pre čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 146 ods. 2 veta prvá OSP, keď vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov v konaní žiadnemu z nich náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa len vo vyhovujúcej časti. Žiadala, aby jej bolo umožnené zaplatiť sumu 1.229,22 eura v mesačných splátkach, pretože nie je v jej finančných možnostiach zaplatiť priznanú sumu jednorázovo. Uviedla, že má príjem 243,10 eura a v domove dôchodcov, kde je v súčasnosti ubytovaná, je povinná platiť mesačnú úhradu vo výške 335,92 eura. Z invalidného dôchodku jej zostáva len suma 38,92 eura, ktorá jej slúži na uspokojovanie ostatných životných potrieb (drogéria, lieky).

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že na pojednávaní konanom na súde prvého stupňa dňa 12. 11. 2012 preukázal predloženým stanoviskom R. banky a.s., že odporkyni bol dňa 27. 11. 2007 do vlastných rúk doručený PIN kód k úverovej karte, pričom svoj návrh na začatie konania upravil a žiadal len vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.229,22 eura.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie odporkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť zo zmenou týkajúcou sa splatnosti pohľadávky.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 08. 02. 2012, ktorým sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 1.977,49 eura s 8,76 % úrokom z omeškania ročne z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, ktorú účastníci uzatvorili dňa 22. 01. 2007. V priebehu konania navrhovateľ dňa 12. 11. 2012 upravil návrh na začatie konania a žiadal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.229,22 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.229,22 eura od 08. 10. 2009 do zaplatenia. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa návrhu navrhovateľa vyhovel. Konanie v časti istiny nad sumu 1.229,22 eura, zmluvného úroku 486,34 eura, poplatku za výber z bankomatu vo výške 51,95 eura, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí vo výške 5,31 eura, zmluvnej pokuty vo výške 13,10 eura, sankčného

úroku vo výške 1,45 eura, mesačného poplatku za vedenie účtu vo výške 20,88 eura zastavil podľa § 96 ods. 1, 2 OSP pre čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľom. Pre absenciu odvolania účastníkov konania v zastavujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania takto zostala len odporkyňou odvolaním napadnutá vyhovujúca časť týkajúca sa zaplata sumy 1.229,22 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 08. 10. 2009 do zaplata a na ňu nadväzujúci výrok o náhrade trov konania.

V prejednávanej veci ide v poradí už o druhé rozhodnutie prvostupňového súdu po tom, čo jeho rozsudok zo dňa 12. 03. 2012 č. k. 5C/38/2012-27 bol uznesením odvolacieho súdu zo dňa 31. 08. 2012 č. k. 25Co/161/2012-54 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa doplnil dokazovanie v požadovanom rozsahu v intenciách ust. § 132 OSP a v preskúmanom rozsudku dospel k záveru, že navrhovateľ má právo požadovať od odporkyne vydanie bezdôvodného obohatenia, a to na základe plnenia z neplatného právneho úkonu (absencia individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí požadovaných ust. § 4 ods. 2, 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom) vo výške plnenia, t. j. v sume 1.229,22 eura, pričom mal jednoznačne za preukázané, že odporkyňa bola doručená kreditná karta č. 5274491014774896 doporučené na jej meno a PIN kód jej bol zaslaný prostredníctvom R. banky, a.s. dňa 27. 11. 2007 zásielkou do vlastných rúk.

V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú účastníci konania uzatvorili dňa 22. 01. 2007 a z ktorej navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok. Bolo preto dôvodné naň aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách tak, ako to správne učinil i súd prvého stupňa. Tento v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci a túto i správne právne posúdil. Keďže odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením jeho rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti, využijúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa a na ne v podrobnostiach ďalej poukazuje.

Odporkyňa vo svojom odvolaní žiadala, aby jej bolo umožnené zaplatiť navrhovateľovi súdom určenú sumu 1.229,22 eura v mesačných splátkach. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) sa preto ďalej zaoberal, či odporkyňa spĺňa podmienky pre určenie, že peňažné plnenie prisúdené navrhovateľovi môže vykonávať v mesačných splátkach.

Podľa § 160 ods. 1 OSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vychádzajúc zo zhora citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že pokiaľ súd určil v rozsudku nejakú povinnosť, je v zásade potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie, rovnako tak i povolenie splátok, patrí medzi procesné úkony súdu, ktoré sú zákonom zverené do jeho voľnej úvahy, pretože ust. § 160 ods. 1 patrí k tzv. ustanoveniam flexibilným. Súdu je tak umožnené, aby sám a nezávisle na návrhoch účastníkov uvážil, či je povolenie týchto výhod vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výške prisúdenej čiastky, alebo na iné okolnosti prípadu.

Odvolací súd posudzujúc prejednanú vec vo svetle zhora popísaných hľadísk dospel k záveru, že sú splnené podmienky na povolenie splátok priznanej sumy po 30 eur mesačne. Odporkyňa neuviedla výšku splátok, ktoré by bola schopná platiť, a odvolací súd výšku splátok určil s prihliadnutím na finančné možnosti odporkyne, ale aj právo navrhovateľa na uspokojenie nároku v primeranej dobe. V tomto smere vzal do úvahy ťaživú sociálnu situáciu odporkyne, ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 243,10 eura mesačne, pričom je ubytovaná v zariadení sociálnych služieb - Domov dôchodcov Topoľčany, kde mesačne uhradza sumu 335,92 eura. Platobná schopnosť odporkyne je tak

minimálna, pričom s ohľadom i na výšku priznaného plnenia, ako i charakter uplatneného nároku, súdom povolené splátky nemožno hodnotiť vzhľadom k pomeroch navrhovateľa ako príliš ťaživé. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že povolenie splátok má pre odporkyňu ten negatívny dôsledok, že oddiali zaplatenie dlžnej sumy, ktorá je úročená. Inak povedané, že o úrok z omeškania 9% ročne bude odporkyni narastať jej dlh za situácie, že bude splátky splácať mesačne tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. V prípade omeškania odporkyne s plnením jednej splátky takto nastane zročnosť celého priznaného plnenia, čiže navrhovateľ bude mať právo na uspokojenie celého zostatku dlžnej sumy.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej- vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, pričom podľa § 220 OSP zmenil splatnosť pohľadávky spôsobom uvedeným v enunciacii tohto rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže navrhovateľ v tomto smere návrh nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.